

To je ono što narod kaže: jedan trese, a drugi kupi!

Kad se sve to ima u vidu, onda je jasno da je učinjena velika pogreška što odmah posle pobeđe nije proglašena Velika Srbija. Da je proglašena Velika Srbija, mi danas ne bismo imali više teškoća s Hrvatima nego što ih imamo, a srpski narod bio bi kompaktniji i pretstavljao bi jaču silu nego što je sada slučaj.

Mesto Velike Srbije proglašena je Jugoslavija. Time je htelo da se napravi jedan kompromis između srpskog i hrvatskog nacionalnog idealja, da se stvori sinteza između Velike Srbije i Velike Hrvatske.

Ali Hrvati neće ovu sintezu. Oni hoće izdajanj Hrvatske. Ta težnja za izdvajanjem okupila je sada sve Hrvate, – gotovo sve, – pod vođstvom Vlatka Mačeka. Tako je postalo famozno "hrvatsko pitanje".

Beogradski političari, gotovo bez izuzetaka, priznaju da hrvatsko pitanje "postoji", priznaju mu veliku važnost i nastoje da ga "reše".

Konkretno formulu za rešenje hrvatskog pitanja još нико nije predložio, ni sa hrvatske ni sa srpske strane. Ovde se, kao što sam ranije konstatovao, dokumentuje jedno veliko farisejstvo naših političara, srpskih kao i hrvatskih.

Po svemu sudeći, izgleda da smo na putu da dobijemo neku "hrvatsku nagodbu". O sadržini te nagodbe i njenom obimu i njenom obimu ne može se još ništa reći, to će zavisiti od meritornih pregovora."

To nagodba, međutim, povlači sobom jednu konzekvenciju za Srbe: oni moraju proglašiti Veliku Srbiju.

Ova će imati da obuhvati sve naše današnje teritorije sem Banije. Pošto se Srbi u Baniji solidarišu s Hrvatima, onda njihova sudbina postaje za Srbije indiferentna.

Dosta je bilo nazarenstva s naše strane, tome jednom ima da se učini kraj: Ne sme se dozvoliti da Srpstvo bude i dalje ponišavano i maltretirano i da se oni koji su u ratu pobeđeni ponašaju kada su oni pobednici.

("Balkan", Beograd, 21. 10. 1936.)